

EVALUERING AF ALLIANCEN

KAPACITETSOPBYGNING, AKTIVT
MEDBORGERSKAB OG
DEMOKRATISK DELTAGELSE FOR
MINORITETSETNISKE FORENINGER
I DANMARK

AFSLUTTENDE EVALUERING AF ALLIANCEN

KAPACITETSOPBYGNING, AKTIVT MEDBORGERSKAB OG DEMOKRATISK DELTAGELSE FOR
MINORITETSETNISKE FORENINGER I DANMARK

Udarbejdet af Als Research
for Diversity Works

Forfattet af: Ida Kvist Sommer

København 2025

Als Research ApS
Ny Vestergade 1, 2.
1471 København K
www.alsresearch.dk

ALS RESEARCH

INDHOLD

1	INTRODUKTION	4
1.1	KORT OM PROJEKTET	4
1.2	EVALUERINGENS DATAGRUNDLAG	4
2	KONKLUSIONER	5
3	RESULTATER	8
3.1	KORT OM PARTNERSKABERNE	9
3.2	PARTNERSKABSFORENINGERNES OVERORDNEDE UDBYTTTE	10
3.3	ETABLERING AF PARTNERSKABER MED MINORITETSETNISKE FORENINGER	13
3.3.1	SAMARBEJDE MED DIVERSITY WORKS	16
3.3.2	INDIVIDUEL SPARRING MED DIVERSITY WORKS	18
3.4	ETABLERING AF LOKALT AKTØRNETVÆRK	22
3.5	ETABLERING AF NATIONALT VIDENS- OG SPARRINGSNETVÆRK FOR MINORITETSETNISKE FORENINGER	27
3.5.1	SAMARBEJDE UDEN FOR NETVÆRKS MØDERNE	32

1 INTRODUKTION

1.1 KORT OM PROJEKTET

I perioden 2022-2025 har Diversity Works afholdt projektet *Kapacitetsopbygning, aktivt medborgerskab og demokratisk deltagelse for minoritetsetniske foreninger i Danmark* (herefter "Alliance-projektet") med støtte fra Nordea Fonden. Med projektet har Diversity Works opbygget et nationalt partnerskabsnetværk af minoritetsetniske foreninger, som har haft til formål at kapacitetsopbygge og styrke foreningerne.

Projektet har bestået af tre dele:

- **Etablering af partnerskaber med minoritetsetniske foreninger.** Etableringen af partnerskaberne har i første omgang haft til formål at støtte og kapacitetsopbygge foreningerne gennem workshops og sparring, som skulle støtte foreningerne til at udvikle og implementere relevante aktiviteter for deres medlemmer med fokus på demokratisk deltagelse og aktivt medborgerskab. Som et led i dette har foreningerne haft mulighed for at modtage økonomisk støtte til afholdelse af disse ifm. projektet.
- **Etablering af lokalt aktørnetværk.** Projektets anden aktivitet har haft fokus på at støtte foreningerne i at samarbejde med andre aktører i deres lokalområde og afholde aktiviteter på lige fod. Dette har bl.a. skulle ske gennem Samarbejde på tværs-workshops, hvor foreningerne er værter for et samarbejds-møde med relevante lokale aktører.
- **Etablering af et nationalt videns- og sparringsnetværk for minoritetsetniske foreninger.** Endelig har projektet haft til formål at skabe et netværk, hvor partnerskabsforeningerne kunne mødes og sparre, dele og diskutere deres erfaringer med deres igangværende aktiviteter samt modtage oplæg og viden om aktivt medborgerskab og demokratisk deltagelse.

1.2 EVALUERINGS DATAGRUNDLAG

Als Research har stået for at evaluere projektet med det formål dels at bidrage med viden til projektet undervejs i projektperioden, og dels at belyse hvorvidt projektet har opnået de forventede mål.

Evalueringen består af både kvalitative og kvantitative elementer og hviler på følgende datagrundlag:

- 3 observationer ved netværksmøder i det nationale videns- og sparringsnetværk for minoritetsetniske foreninger
- Løbende kvalitative interview med 3 partnerskabsforeninger (i alt 3 interview med hver forening)
- 16 surveybesvarelser fra partnerskabsforeninger
- 1 surveybesvarelse fra en partnerskabsforening ifm. Samarbejde på tværs-møder
- 5 surveybesvarelser fra lokale samarbejdspartnere ifm. Samarbejde på tværs-møder
- 2 kvalitative interviews med lokale samarbejdspartnere
- Løbende interviews med projektledelsen

2 KONKLUSIONER

Generelt for projektet

- Alliance-projektets aktiviteter udgør til sammen en model, som har vist sig effektiv til indfrielse af projektets overordnede formål om kapacitetsopbygning af minoritetsetniske foreninger.
- Partnerskabsforeningerne oplever generelt, at de har udviklet sig til det bedre på en række parametre, mens de har været en del af Alliancen. Flest foreninger oplever at have udviklet sig på områderne *viden om aktivt medborgerskab og demokratisk deltagelse* (88%) og *stærkt netværk i lokalområdet* (81%). En stor del (75%) oplever også at have udviklet sig ift. *udvikling af aktiviteter, der sætter fokus på medborgerskab og demokratisk deltagelse samt netværk med andre foreninger i hele landet*.
- Kombinationen af individuel sparring og rådgivning, økonomisk støtte og deltagelse i et nationalt videns- og sparringsnetværk giver partnerskabsforeningerne et værdifuldt udbytte, som er med til at løfte dem på flere måder. Det fremgår i flere tilfælde af evalueringens resultater, hvordan forskellige elementer i projektet til sammen giver foreningerne nye kompetencer, inspiration og økonomiske muligheder. Når foreningerne generelt oplever at være blevet bedre til at udvikle aktiviteter, skyldes det f.eks. både den individuelle (og samtidig økonomiske) støtte og rådgivning, de har fået af projektet i udviklingen af konkrete aktiviteter, men også den sparring og inspiration, de har fået af de andre foreninger på netværksmøder.
- Partnerskabsforeningerne er forskelligartede og har forskellige videns- og erfaringsniveauer, når det kommer til bestyrelsesarbejde. Projektets model giver plads til disse forskelligheder, idet den individuelle sparring tager udgangspunkt i foreningernes niveau og konkrete situation. Samtidig kan mindre erfarne foreninger lade sig inspirere af mere erfarne foreninger i netværket. Foreningernes forskelligheder har dog samtidig i nogle tilfælde vist sig at være en udfordring ved netværksmøderne, hvor både ambitioner og vidensniveauer kan være vanskelige at forene.

Om etablering af partnerskaber med minoritetsetniske foreninger

- Projektet er lykkedes med at skabe et netværk af 21 minoritetsetniske foreninger. Størstedelen af foreningerne er blevet kapacitetsopbygget og har udviklet og afholdt aktiviteter for deres medlemmer inden for temaerne *demokratisk deltagelse* og *aktivt medborgerskab*. Enkelte foreninger har dog kun været med i projektet i få måneder og har derfor i mindre grad nået at få udbytte af deres deltagelse. 17 af foreningerne har modtaget midler til i alt 25 projekter.
- Foreningerne har generelt været tilfredse med den individuelle sparring og rådgivning, de har fået i projektet. Flere foreninger har oplevet det som særligt udbytterigt, at kontakten har været personlig, fleksibel og let tilgængelig, og de har følt sig forstået og hjulpet i deres individuelle dilemmaer og udfordringer.
- Det har været værdifuldt for foreningerne at modtage økonomisk støtte gennem projektet, idet netop ansøgning om midler gennem puljer og fonde er udfordrende for flere af foreningerne. Midlerne har givet dem mulighed for at afholde de aktiviteter, som de løbende har sparret med projektsekretariatet og de andre foreninger om.

- ¾ af foreningerne er gennem projektet blevet motiveret til at søge om eksterne midler, og det er lykkedes for størstedelen af dem, som har søgt, at få støtte. Det er dog samtidig et emne, som flere af foreningerne gerne vil have endnu mere viden om, og man kan derfor med fordel arbejde videre med at støtte foreningerne til at finde finansiering til deres aktiviteter - enten gennem fonde og puljer eller på anden vis, f.eks. gennem sponsorer.
- Der er løbende blevet arbejdet med rekruttering og inddragelse af frivillige, og knap 2/3 af foreningerne har i løbet af projektperioden fået flere frivillige. For nogle foreninger er det dog fortsat en udfordring at rekruttere og engagere frivillige, som ønsker at deltage aktivt i bestyrelsesarbejdet, herunder både administrativt, strategisk og udviklingsmæssigt, og flere foreninger er drevet primært af stærke forpersoner. Man kan derfor med fordel arbejde videre med engagement af frivillige til bestyrelsesarbejde.

Om etablering af lokalt aktørnetværk

- Partnerskabsforeningerne har i projektet arbejdet aktivt med deres lokale position og samarbejdsrelationer. Størstedelen (81%) har deltaget i eller afholdt samarbejds møder med relevante aktører i deres område i projektperioden, og de oplever generelt, at de arbejder ligestillet med andre aktører i deres område. Flere af de interviewede foreninger oplever at have fået støtte og motivation til at indgå nye typer af samarbejdsrelationer i deres lokalområde på grund af deres deltagelse i projektet. Konceptet Samarbejde på tværs-møder, hvor foreningerne skulle invitere lokale aktører til et samarbejds møde, er dog ikke lykkedes i den form, det var tiltænkt.

Om etablering af nationalt videns- og sparringsnetværk for minoritetsetniske foreninger

- Projektet er lykkedes med at skabe et stærkt nationalt videns- og sparringsnetværk for minoritetsetniske foreninger. Der er afholdt 10 møder i netværket, hvor forskellige partnerskabsforeninger har haft værtsrollen.
- Langt størstedelen af foreningerne (81%) har haft kontakt med andre foreninger fra netværket udover ved netværksmøderne. Flere af foreningerne har skabt stærke samarbejdsrelationer med særligt de foreninger, som de ligger tæt på geografisk, og det er evaluators vurdering, at der gennem netværket er skabt samarbejdsrelationer, som vil fortsætte uafhængigt af projektet.
- Der er løbende arbejdet med indholdet og rammerne for netværksmøderne, som er gået fra et styret undervisningsformat til et format, hvor foreningerne i højere grad kommer på banen og inddrages i indholdsudviklingen. Netværksmøderne er ikke struktureret omkring undervisning i Diversity Works' ni parametre for demokratisk deltagelse og aktivt medborgerskab, som det oprindeligt var tænkt, men disse er i stedet løbende inddraget som en del af netværkets DNA. Alle foreninger har enten "i høj grad" (75%) eller "i nogen grad" (25%) været tilfredse med indholdet på netværksmøderne. Dette skyldes muligvis den store inddragelse af foreningerne, som har skabt ejerskab på trods af forskellige ønsker.
- Netværksmøderne er indtil projektets afslutning blevet organiseret og planlagt primært af projektsekretariatet. Det har løbende været et emne til diskussion, hvorvidt netværket i fremtiden skal drives af partnerskabsforeningerne selv (evt. med en styregruppe, bestyrelse eller lign.), men det er vurderingen, at netværket fortsat kræver en organisatorisk tovholder som Diversity Works.

- Partnerskabsforeningerne oplever i høj grad udbytte af netværksmøderne og lægger særligt vægt på, at sparring, inspiration og gode råd fra andre foreninger er værdifuldt for dem. Erfaringsdelingen har bl.a. udmøntet sig i aktiviteter, som flere forskellige foreninger har implementeret i deres egen kontekst.
- Foreningernes forskellige erfarings- og vidensniveauer kan være en udfordring for synergien i netværket. Lige så vel som at foreningernes forskelligheder kan give næring til inspiration, kan forskellighederne skabe frustrationer, fordi ikke alles ønsker og behov kan dækkes. Der kan med fordel arbejdes videre med, hvordan man inkluderer de forskellige typer af foreninger.
- Det kan skabe forstyrrelser i dynamikken, når netværksmøderne bliver præget af, at der kommer mange nye foreninger til. Samtidig er det vigtigt og inspirerende, at der løbende kommer nye til, men man bør være opmærksom på at værne om dynamikken mellem de eksisterende foreninger. Det er ligeledes projektets erfaring, at der er en grænse for, hvor mange foreninger, der kan indgå i netværket i den form, det har nu, hvor man mødes jævnligt. Derfor kan man med fordel arbejde videre med at styrke samarbejdet i regionale grupper, hvilket indtil videre har fungeret godt.
- Partnerskabsforeningerne har forskellige ønsker og drømme for Alliancen i fremtiden. Nogle foreninger har f.eks. ambitioner om, at Alliancen i fællesskab skal løfte politiske dagsordener og store nationale projekter, mens andre har nok i deres lokale arbejde. Man kan derfor med fordel arbejde på en fælles retning for Alliancen i fremtiden.

3 RESULTATER

I det følgende gennemgås projektets resultater med udgangspunkt i de tre overordnede aktiviteter: etablering af partnerskaber med minoritetsetniske foreninger, etablering af et lokalt aktørnetværk samt etablering af et nationalt videns- og sparringsnetværk for minoritetsetniske foreninger. I begyndelsen af hvert afsnit findes en opsummering af målopnåelsen for de målsætninger, der er knyttet til den pågældende aktivitet. I næste afsnit findes en kort beskrivelse af netværket og foreningerne, og herefter følger et afsnit om partnerskabsforeningernes overordnede udbytte af projektet, som ikke kan tilskrives én af aktiviteterne, men som er et udbytte af projektet som helhed.

3.1 KORT OM PARTNERSKABERNE

Projektet har ved projektperiodens afslutning indgået partnerskaber med i alt **21 minoritets-etniske foreninger** fordelt på 10 kommuner. Projektet har bidraget til økonomien i 25 projekter fordelt på i alt 17 foreninger. Der er således foreninger, som ikke har modtaget økonomi til projekter og udvikling. Det drejer sig særligt om de foreninger, der kommet ind i Alliancen sent i projektperioden, og som derfor ikke har nået det. Ligeledes er der foreninger, der har modtaget økonomi til mere end ét projekt. Ingen foreninger har dog modtaget økonomi til mere end 3 aktiviteter.

Aktiviteterne kan inddeles i følgende temaer:

- Mobilisering af frivillige
- Sundhed
- Kapacitetsopbygning
- Medborgerskabskursus

Sidstnævnte medborgerskabskursus har flere af foreningerne afholdt efter inspiration fra en anden partnerskabsforening. Foreningen delte erfaringerne på et netværksmøde, og siden er flere andre foreninger blevet inspireret og har selv afholdt lignende kurser.

HVEM ER FORENINGERNE?

Partnerskabsforeningerne i Alliancen er primært mindre foreninger, som drives af personer med minoritetsetnisk baggrund. Foreningerne laver aktiviteter for deres medlemmer, som også primært er personer med minoritetsetnisk baggrund i et givent lokalområde. De tre interviewede foreninger laver bl.a. følgende aktiviteter:

- Sociale aktiviteter for forskellige medlemsgrupper (f.eks. fællesspisning, syklub, kvindeklub, seniorklub og børneklub)
- Aktiviteter relateret til aktuelle begivenheder (f.eks. valgaftener)
- Kurser og oplysende aktiviteter (f.eks. cykelkursus for kvinder, madlavningskursus for mænd, medborgerskabskursus, demokratikursus og uddannelsesmesse)
- Foredrag og debatarrangementer (f.eks. om opdragelse, udfordringer med kriminalitet og narko med besøg fra politiet og valgaftener med besøg fra lokalpolitikere)
- Fejring af højtider (eid, jul, sommerfest osv.)
- Lektiehjælp
- Udflugter
- Deltagelse i lokale projekter

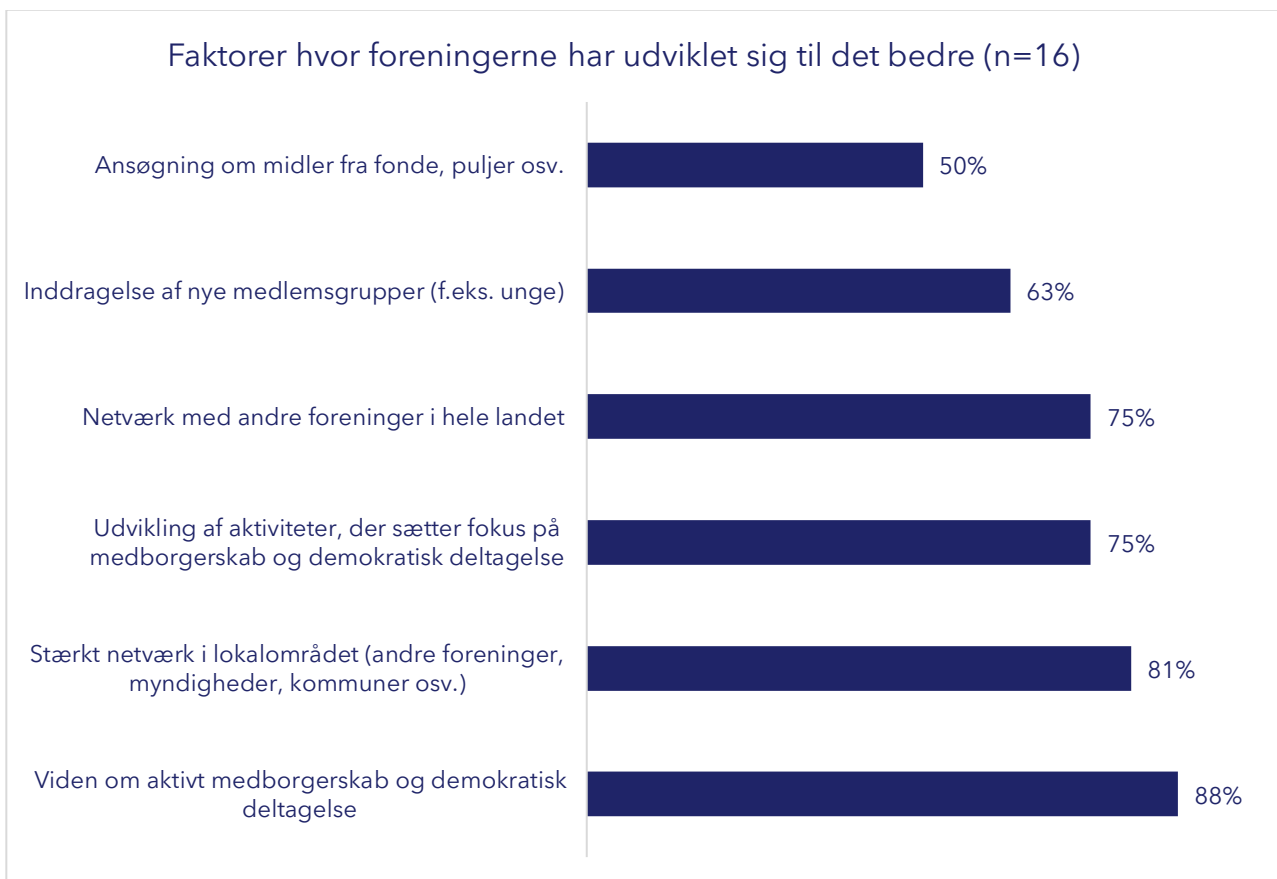
3.2 PARTNERSKABSFORENINGERNES OVERORDNEDE UDBYTTE

Projektets aktiviteter udgør til sammen en model, som har vist sig effektiv til indfrielse af projektets overordnede formål om kapacitetsopbygning af minoritetsetniske foreninger. Kombinationen af projektets forskellige aktiviteter, herunder individuel sparring og rådgivning, økonomisk støtte og deltagelse i det nationale netværk er til sammen med til at give foreningerne kompetencer, inspiration og økonomiske muligheder. Udviklingen kan derfor ofte tilskrives mere end én af projektets aktiviteter, hvorfor foreningernes overordnede udbytte beskrives samlet i dette afsnit.

Både i spørgeskema og interviews blandt foreningerne har der været fokus på deres udbytte af at indgå i Alliancen. I fritekstbesvarelserne fra spørgeskemaet har foreningerne fået spørgsmålet "Hvad er det vigtigste, I har fået ud af at være med i Alliancen?", og overordnet kan besvarelserne deles ind i følgende kategorier af udbytte (alle fritekstbesvarelser kan findes i Bilag 1):

- Inspiration til nye aktiviteter og projekter
- Stort netværk af foreninger, herunder støtte og samarbejde
- Erfaringsudveksling og vidensdeling
- Styrkelse af bestyrelsesarbejdet generelt (forståelse for frivilligt arbejde, vedtægter osv.)
- Stærkere stemme i offentlig debat og i lokale samarbejder, herunder mere opmærksomhed og anerkendelse

Alle foreninger i Alliancen er desuden blevet bedt om at svare på, i hvilken grad de har udviklet sig på en række parametre, mens de har været en del af Alliancen. Nedenstående figur viser andelen af foreninger, som selv mener, at de har udviklet sig til det bedre på disse parametre:

Overordnet oplever en stor del af foreningerne, at de har udviklet sig til det bedre på én eller flere parametre. Som vist i figuren, er det *viden om aktivt medborgerskab og demokratisk deltagelse* og *stærkt netværk i lokalområdet*, som flest foreninger oplever, at de har udviklet sig til det bedre i forhold til, mens ¾ oplever at have udviklet sig ift. *udvikling af aktiviteter, der sætter fokus på medborgerskab og demokratisk deltagelse* samt *netværk med andre foreninger i hele landet*. Over halvdelen oplever at være blevet bedre til *inddragelse af nye medlemsgrupper*, mens halvdelen oplever at være blevet bedre til *ansøgning om midler*.

Samtidig er foreningerne blevet spurgt, hvad de ikke har fået ud af Alliancen, som de kunne have ønsket sig. Netop *ansøgning om midler*, som færrest oplever at være blevet bedre til, bliver efterspurgt af foreningerne i fritekst-besvarelserne på spørgsmålet. Besvarelserne på spørgsmålet kan desuden koges ind til følgende punkter (alle fritekstbesvarelser kan findes i Bilag 1):

- Mere viden om ansøgning om midler fra fonde og puljer
- Gennemførelse af større projekter i samarbejde med de andre foreninger i Alliancen
- Mere økonomisk støtte
- Hjælp til administrative og organisatoriske udfordringer i foreningen

”Jeg synes virkelig, det har været megafedt. Fordi tit så føler man, at man står lidt alene i det her. Fordi der kan være mange udfordringer, når man er en frivillig forening. Det der med at dele sine tanker med andre, og at man kan sparre med andre mennesker. Og høre, hvordan de takler tingene anderledes. Det synes jeg virkelig har givet rigtig meget. Fordi tit, når man tænker selv, så kan det være, at man tænker i én retning. Men der er flere retninger at gå.” - Forening i Alliancen

Målsætninger

Etablering af partnerskaber med minoritetsetniske foreninger

20-25 minoritetsetniske foreninger landet over har indgået i partnerskabsaftaler med Diversity Works

20-25 minoritetsetniske foreninger er med udgangspunkt i partnerskabsmetoden og i samarbejde med Diversity Works gennem en række workshops blevet kapacitetsopbygget og på dette grundlag udviklet og implementeret lokale foreningsaktiviteter inden for rammerne af temaet aktivt medborgerskab og demokratisk deltagelse

50% af foreningerne har øget antallet af aktive frivillige, der både er med til at udvikle og implementere foreningsaktiviteter

3.000-5.000 minoritetsetniske frivillige har deltaget i aktiviteter inden for rammerne af temaet aktivt medborgerskab og demokratisk deltagelse

70-90% af de deltagende minoritetsetniske frivillige har oplevet, at de har deltaget i meningsfulde foreningsaktiviteter inden for rammerne af temaet aktivt medborgerskab og demokratisk deltagelse

50-70% af de deltagelse minoritetsetniske frivillige har oplevet, at det er vigtigt for dem at være en del af et foreningsfællesskab

50% af de minoritetsetniske foreninger har ansøgt om eksterne midler fx §18-midler eller andre lokale puljer til at gennemføre fremadrettede aktiviteter i eget foreningsregi

Min. 75% af partnerskabsforeningerne har oplevet, at de på baggrund af kapacitetsopbygningen er blevet bedre til at udvikle og implementere relevante aktiviteter for deres medlemmer

*** Ikke målt**

3.3 ETABLERING AF PARTNERSKABER MED MINORITETSETNISKE FORENINGER

Projektets grundlæggende aktivitet har haft til formål at etablere partnerskaber med minoritetsetniske foreninger og løbende støtte og kapacitetsopbygge disse. Partnerskaberne og kapacitetsopbygningen har skulle gøre foreningerne stærkere på forskellige parametre og støtte dem i at udvikle og implementere relevante aktiviteter for deres medlemmer med fokus på demokratisk deltagelse og aktivt medborgerskab.

Kapacitetsopbygningen består af økonomisk støtte til aktiviteter samt rådgivning og sparring mellem foreningerne og projektsekretariatet, både gennem besøg og workshops og løbende telefonisk sparring ved behov. Som det fremgår af målsætningerne for aktiviteten, har kapacitetsopbygningen bl.a. haft til formål at støtte foreningerne i udvikling og implementering af relevante aktiviteter for deres medlemmer, at øge antallet af aktive frivillige samt at søge eksterne midler til aktiviteter hos fonde eller puljer.

Som vist i foregående afsnit svarer to tredjedele af foreningerne, at de har forbedret sig ift. at udvikle og implementere relevante aktiviteter for deres medlemmer. Det er evaluators vurdering, at dette dels er et produkt af de workshops og den sparring, der har været til stede mellem partnerskabsforeningerne og projektsekretariatet, samt af de netværksmøder, som er blevet afholdt løbende i projektet (læs mere om netværksmøderne i afsnit 3.5). Én af de interviewede foreningsrepræsentanter fortæller, hvordan hun oplever, de har udviklet sig på dette område:

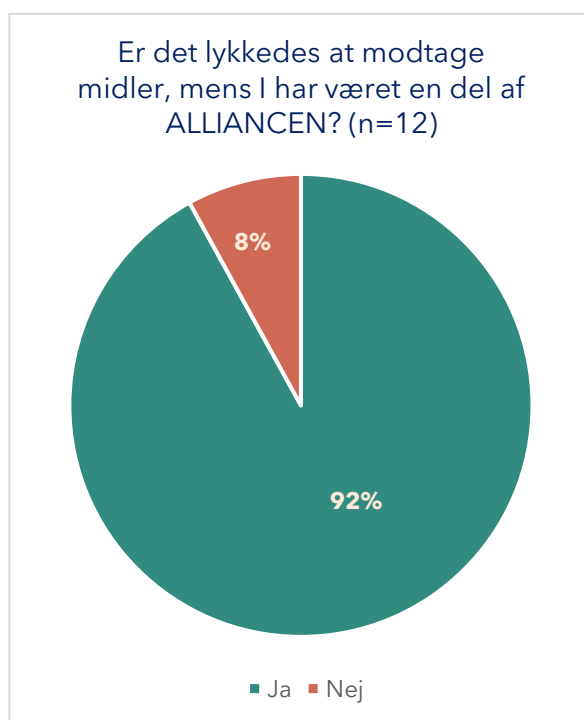
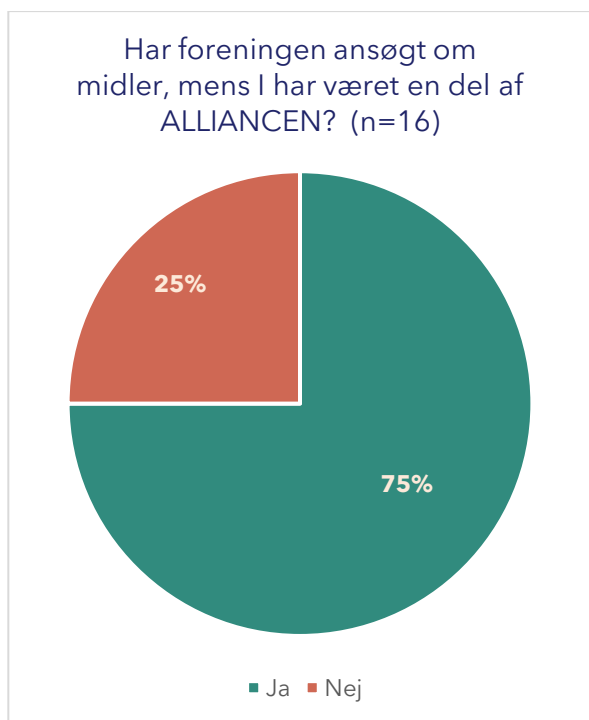
"Jeg tror, at Alliancen har været med til at give os nogle nye perspektiver på, hvordan man kan gøre ting i forhold til aktiviteter. Så hver gang jeg hører forskellige - det er ikke kun Alliancen, men også både dem, der er med, altså de frivillige, og dem, der holder forskellige oplæg. Der er forskellige måder at tænke på, nye muligheder for at lave nogle aktiviteter. Det synes jeg virkelig har givet os nogle nye tanker i forhold til, hvordan man kan gøre det."
- Forening i Alliancen

Ansøgning om midler har været et stort fokus hos foreningerne, som generelt oplever det som en udfordring. Én af foreningerne beskriver, hvordan ansøgninger kan være en udfordring for særligt minoritetsetniske foreninger pga. sprogsvækkeligheder:

"Økonomien er en af de største udfordringer. Når man ikke er god til at skrive en ansøgning og det hele, så kræver det energi. Så er det svært." - Forening i Alliancen

Derfor har man også i projektet haft fokus på at støtte og motivere foreningerne til at søge fonde og puljer, og en stor del af foreningerne (75%) har gjort dette. Hele 92% af dem, som har søgt, har også modtaget midler.

De interviewede foreninger oplever også, at de er blevet styrket i deres evne til at lave ansøgninger til fonde og puljer som følge af deres deltagelse i Alliancen. Én af dem siger:

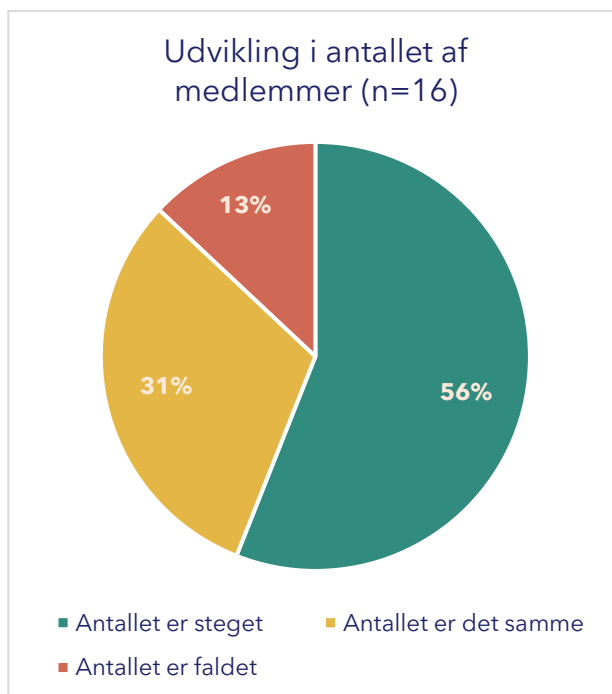
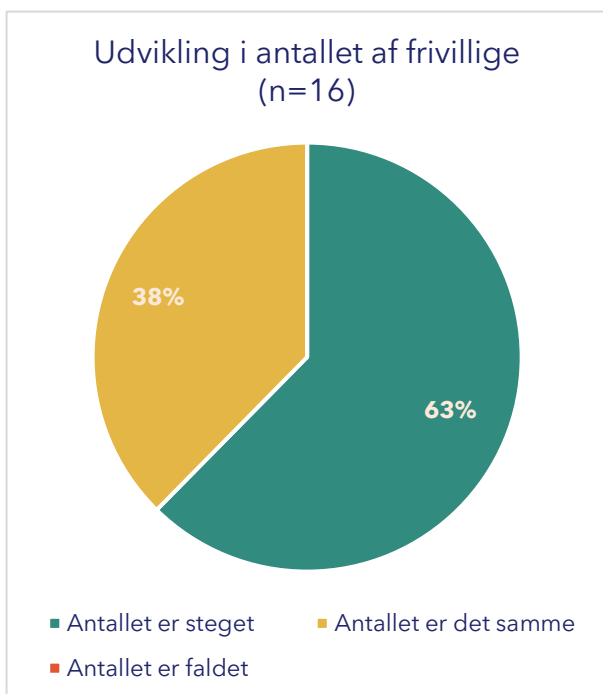
"Vi har udviklet os i forhold til at søge penge. Så efter at Alliancen har hjulpet os, så er to ansøgninger blevet godkendt." - Forening i Alliancen

For nogen skyldes det, at de har fået konkret hjælp og støtte i processen med at udforme ansøgningen, mens andre i forbindelse med kapacitetsopbygningen har fået mere viden om foreningsstruktur og særligt betydningen af vedtægter, hvilket har hjulpet dem i deres ansøgning om midler. Én af foreningerne fortæller også, at hjælpen for dem i mindre grad bestod af konkret hjælp til ansøgning, men i stedet af opmuntring, som har givet dem selvtillid til at søge. De siger:

"Vi har selv søgt det. Vi har fået opmuntring fra Alliancen - at man kan søge. Og så begyndte vi selv. Lad os gøre det. Og det lykkedes."- Forening i Alliancen

Projektet har ligeledes en målsætning om en øgning af aktive frivillige hos foreningerne, som er indfriet. Foreningerne er i spørgeskemaet blevet spurgt, hvorvidt antallet af både frivillige og medlemmer i deres forening er steget, faldet eller forblevet det samme. Her viser det sig, at næsten 2/3 oplever, at antallet af frivillige i deres forening er steget, mens resten svarer, at antallet er det samme. Samtidig svarer lidt over halvdelen (56%), at antallet af medlemmer i deres forening er steget, mens næsten en tredjedel svarer, at antallet er det samme. 13% svarer, at antallet af faldet.

Resultaterne kan dog ikke belyse, hvorvidt de nye frivillige kan betegnes som "aktive frivillige, der er med til at udvikle og implementere foreningsaktiviteter", sådan som det formuleres i projektets målsætninger, men må alligevel anses for at være en succes. Dog er der i nogle af foreningerne fortsat udfordringer med at rekruttere frivillige, som er interesserede i at deltage i bestyrelsesarbejdet, og flere af forpersonerne sidder relativt alene med det administrative og udviklingsmæssige arbejde. Der kan derfor med fordel fortsat arbejdes med, hvordan foreningerne kan rekruttere nye samt inddrage eksisterende frivillige til bestyrelsesarbejde.

"Vores frivillige er meget dygtige til at hjælpe med praktikken. Men ikke med administrative ting eller at skrive ansøgninger." - Forening i Alliancen

På trods af, at mange partnerskabsforeninger har udviklet sig på flere parametre i deres tid i Alliancen, efterspørger én af de interviewede foreningsrepræsentanter endnu mere struktur omkring kapacitetsopbygningen i hans forening. Han ønsker sig, at man arbejder mere med at sætte sig mål og siger:

"Man kan også udvikle sig som forening. Hvor man siger: Hvordan kan vi udvikle os? Så en gang om året, mødes man og laver mål, og når man mødes og snakker om mål, så bliver man lidt inspireret, når man hører de andre." - Forening i Alliancen

3.3.1 SAMARBEJDE MED DIVERSITY WORKS

Samarbejdet med partnerskabsforeningerne og den økonomiske støtte til lokale projekter har haft stor værdi for foreningerne, som har fået mulighed for at afholde aktiviteter, som på forskellig vis arbejder med demokratisk deltagelse og aktivt medborgerskab lokalt. De interviewede foreninger lægger særligt vægt på, at det har været en positiv oplevelse for dem at modtage økonomisk støtte ifm. projektet, hvor samarbejdet med Diversity Works primært har bestået af løbende dialog frem for en skriftlig ansøgning, som for flere af foreningerne er en udfordrende disciplin. Alle interviewede foreninger oplever, at det kræver mange ressourcer af dem at søge fonde og puljer - en mængde ressourcer som ofte ikke stemmer med størrelsen på de beløb, der søges om. Foreningerne siger bl.a.:

"Når vi afslutter [et projekt med Alliancen, red.], så skal vi sende en evaluering med faktura og alt muligt, men det bliver ikke så komplekst, som med alle andre (...). Det kræver rigtig meget tid." - Forening i Alliancen

"Normalt, hvis man skal søge midler, så er det meget besværligt. Meget, meget besværligt. (...) Man skal pynte på ansøgningerne, og det er slet ikke os. Vi skriver ikke noget, der ikke er os. Vi skriver noget, som betegner os, som vi er. Og det er der, Alliancen siger: Vi vil gerne acceptere jer, som I er. Men også realisere de små projekter, som ikke kræver alverdens. Det har været rigtig godt, og vi har været under vejledning undervejs. Det har været rigtig godt, faktisk." - Forening i Alliancen

Organiseringen og strukturen omkring den økonomiske støtte har således givet foreningerne mulighed for at realisere projekter og aktiviteter, som de ikke ellers ville have haft ressourcer til at søge midler til. Desuden er kombinationen af økonomisk støtte og kapacitetsopbygning, som foreningsrepræsentanten i ovenstående citat er inde på, værdifuld for foreningerne. Metoden, hvor man er i

kontakt med foreningen hele vejen fra udvikling til eksekvering og afrapportering af et projekt giver vigtig læring og udvikling for foreningerne. Om dette siger en forening:

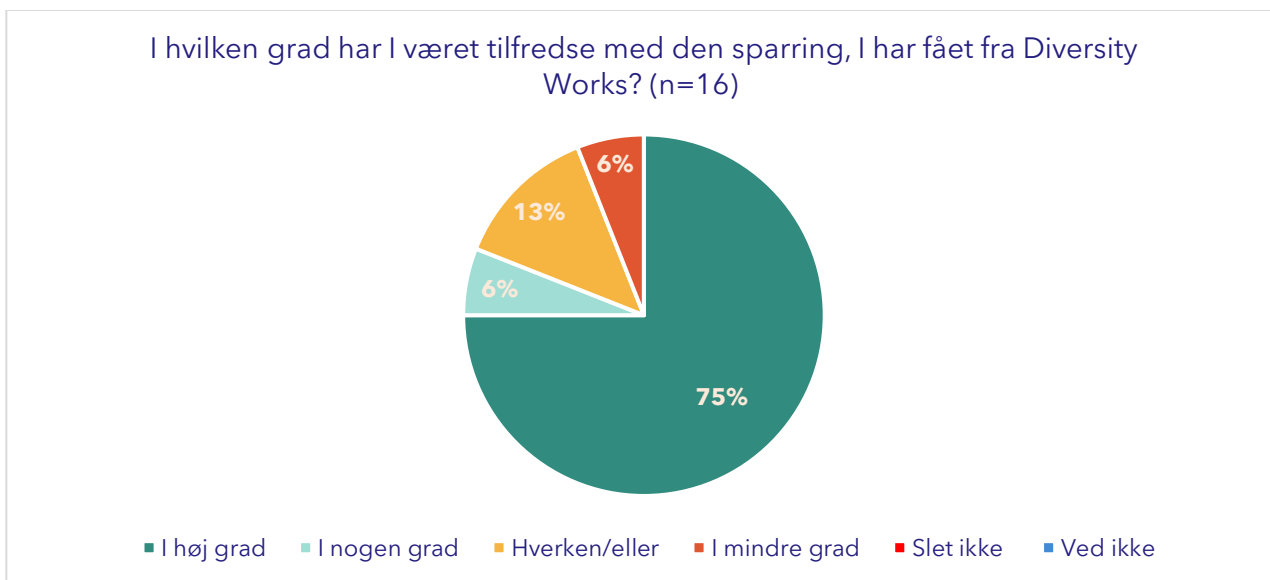
"Det der med, at man giver dem [foreningerne] penge, og så samtidig holder fast i dem. Så kommer man på besøg, kommer og er med til møderne, snakker med dem: Hvorfor gør du det her? At man på den måde får løbende og håndholdt vejledning. Det er rigtig godt. Det er ikke ligesom kommunen, hvor du får nogle penge, og så ses vi næste år. Og så skal du lave regnskab, og du har lavet fejl. Der er ikke nogen, der ved, hvordan du har lavet det. Så du bare afrapporterer det. Men her er de hele tiden med og du snakker med dem i løbende, og du kan ringe til dem og sige, at du har et problem. De hjælper dem at løse det." - Forening i Alliancen

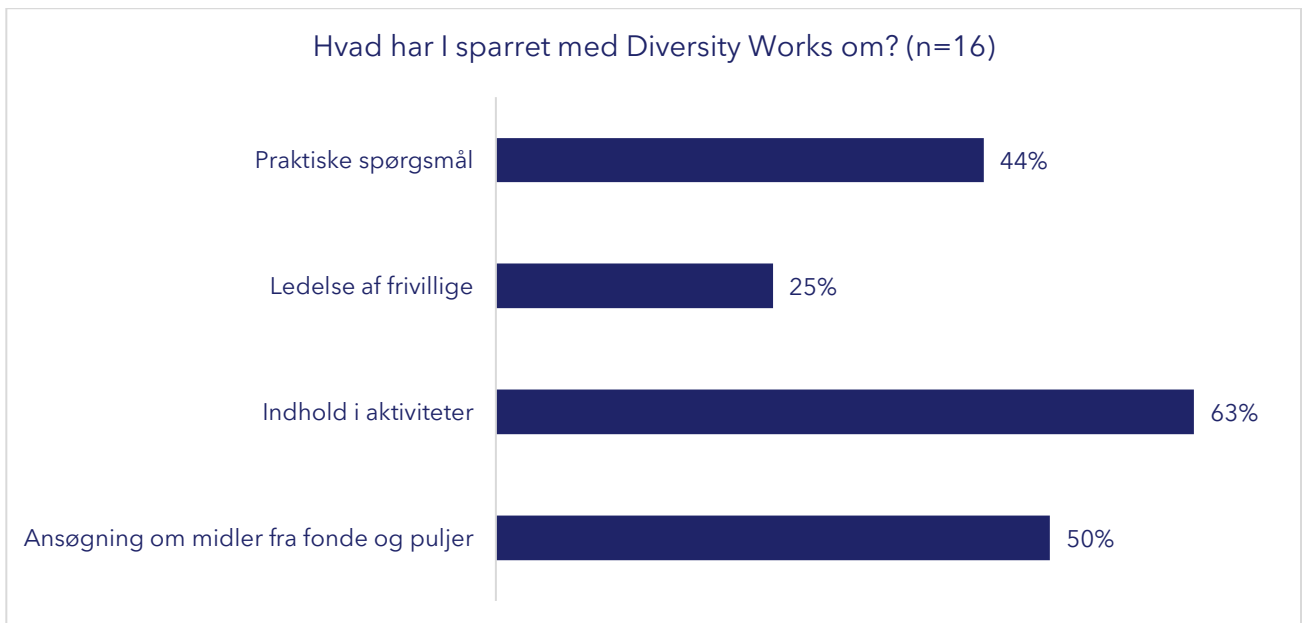
3.3.2 INDIVIDUEL SPARRING MED DIVERSITY WORKS

En væsentlig del af kapacitetsopbygningen har fundet sted gennem individuel sparring med projektsekretariatet. Foreningerne er generelt glade for den sparring, de har fået, og ser det som en stor hjælp i udviklingen af foreningen.

Dette viser sig i spørgeskemabesvarelsenerne, hvor $\frac{3}{4}$ svarer, at de "i høj grad" er tilfredse med den sparring, de har fået. 6% (svarende til 1 forening) har svaret "i nogen grad", 13% har svaret "hverken/eller", og 6% har svaret "i mindre grad".

Den individuelle sparring har bl.a. fundet sted, når projektets medarbejdere har været på besøg hos foreningerne for at afholde workshops eller på anden vis at arbejde med foreningernes aktuelle ønsker eller udfordringer. Derudover har foreninger gjort brug af muligheden for at ringe til projektmedarbejdere og få ad hoc sparring og rådgivning omkring aktuelle, konkrete udfordringer eller dilemmaer. Fordi foreningerne er forskellige hvad angår både aktivitetstyper, målgruppe og erfarings- og vidensniveau, er temaerne for sparringen også forskelligartede. Hvor nogle foreninger har haft brug for at drøfte praktiske eller administrative spørgsmål, har det for andre været aktiviteter eller frivilligledelse, som har været relevant. Besvarelsenerne fra spørgeskemaet, som er vist i nedenstående figur, belyser hvilke emner, foreningerne selv svarer, at de har sparret med projektet om.

Note: Respondenterne har haft mulighed for at vælge mere end én svarmulighed. En enkelt forening har svaret "Andet" og uddybet det med, at de har sparret omkring bestyrelsesarbejde.

Næsten 2/3 foreninger svarer, at de har sparret med projektet omkring indhold i aktiviteter. Én af de interviewede foreninger fortæller, at de har fået støtte og sparring fra Diversity Works både til at drøfte nye aktiviteter og andre spørgsmål ang. driften af foreningen. I denne forening har det været udfordrende at rekruttere frivillige, som er interesserede i denne del af foreningsarbejdet, og det har derfor været meget værdifuldt for foreningens forperson at kunne sparre med nogen. Hun siger:

"Det handler også om administrativt arbejde. Mange gange har jeg behov for f.eks. at reflektere over en ansøgning, og så sender jeg ansøgningen til [projektmedarbejder] og siger: "Vil du ikke tjekke det?" - Forening i Alliancen

En anden forening beskriver sig selv som en organisatorisk stærk forening, og derfor har de ikke haft behov for støtte til praktiske og administrative spørgsmål. De har i stedet brugt projektsekretariatet til at sparre omkring ansøgning om midler, som de har mindre erfaring med. En repræsentant fra foreningen siger:

"Jeg har brugt [projektmedarbejder] i forbindelse med det her arrangement, jeg skulle lave, hvor jeg skulle søge midler. Jeg har sendt en ansøgning til hende, og så har hun læst den igennem og givet mig råd i

forhold til, hvordan jeg må gøre det bedre, eller om det er fint, eller hvad det er." - Forening i Alliancen

Særligt oplever foreningerne, at projektmedarbejderne har været fleksible og lette at komme i kontakt med - og at dette har været gavnligt for dem. De har oplevet en tæt kontakt og forståelse for foreningen og deres præmisser fra sekretariatet.

Én af foreningerne siger:

"Ikke fordi vi ikke har godt samarbejde med de andre, men det er bare på en helt anderledes måde, fordi de ligesom forstår vores lokale arbejde mere end andre. Og fordi det er meget nemt at få kontakt til dem. Det er meget nemt at reflektere over forskellige ting eller spørge om småting." - Forening i Alliancen

Alle partnerskabsforeninger er desuden blevet spurgt i spørgeskemaet hvilken type af sparring, de gerne ville have haft mere af fra projektet. Her går temaet *ansøgning om midler fra fonde og puljer* igen, og flere ville også gerne have haft mere økonomisk støtte fra projektet. De besvarelser, der ikke omhandler midler, drejer sig hhv. om hjælp til store projekter, politisk indflydelse, administrativ/organisatorisk ledelse og mere samarbejde. Alle fritekstbesvarelser på spørgsmålet kan findes i Bilag 1.

Målsætninger

Etablering af lokalt aktørnetværk

Min. 75% af partnerskabsforeningerne har afholdt min. 1-2 workshops under temaet "Samarbejde på tværs" for relevante lokale foreninger og aktører herunder fx kommunale frivilligkonsulenter

Min. 50% af foreningerne har oplevet, at de er blevet en stærkere lokal forening, der arbejder ligestillet med øvrige lokale aktører ift. at styrke aktivt medborgerskabs og demokratisk deltagelse

Workshoppene under temaet "Samarbejde på tværs" har sikret, at en større del af relevante foreninger og aktører herunder fx kommunale frivilligkonsulenter har fået kendskab til partnerskabsforeningerne

Relevante lokale foreninger og aktører herunder fx kommunale frivilligkonsulenter har udtrykt ønske om, at de fremadrettet ønsker at samarbejde med partnerskabsforeningerne ift. at udvikle og implementere lokale aktiviteter for minoritetsetniske danske i socialt udsatte livspositioner

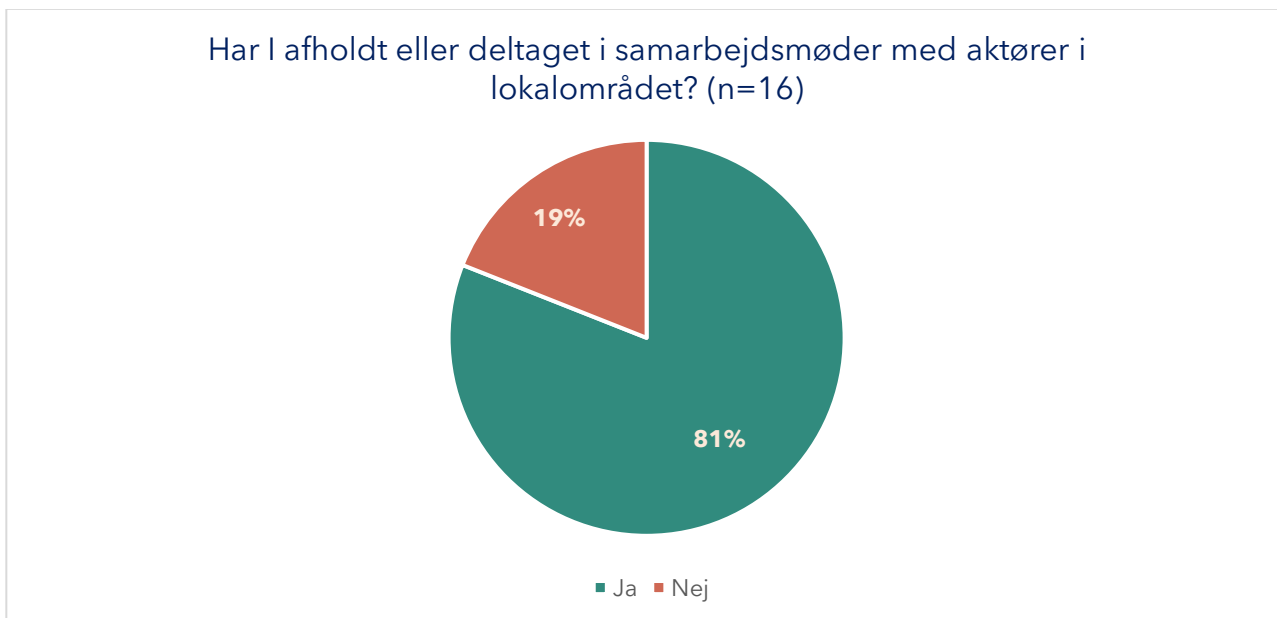
3.4 ETABLERING AF LOKALT AKTØRNETVÆRK

Projektets anden aktivitet omhandler etableringen af et lokalt aktørnetværk, hvor partnerskabsforeningerne har skulle invitere lokale aktører til en "Samarbejde på tværs"-workshop med hensigt om at brobygge mellem relevante lokale aktører og de minoritetsetniske foreninger.

Det har løbende i projektet vist sig, at Samarbejde på tværs-møderne ikke er en optimal metode for alle foreninger til at styrke det lokale samarbejde. Dette skyldes bl.a., at ikke alle partnerskabsforeninger har ressourcer og erfaring til at være værter for mødet. Kun en enkelt forening har afholdt et decideret Samarbejde på tværs-møde, som beskrives af alle parter som en succes. Her deltog ca. 30 aktører fra lokalområdet. Værtsforeningen fik her mulighed for at præsentere sig selv og deres arbejde, og Diversity Works afholdte en workshop, hvor aktørerne sammen rammesatte hvilke problemstillinger, de hver især ønskede at samarbejde omkring.

På trods af at konceptet med lokale workshops ikke viste sig at være det rigtige format for alle foreninger, har man i projektets andre aktiviteter løbende arbejdet med netop lokalt samarbejde. Dette har været et tema ved netværksmøder, hvor foreningerne har inspireret hinanden, ligesom flere af foreningerne har sparret med projektsekretariatet om konkrete lokale samarbejdsrelationer. Derfor svarer en stor del af foreningerne (81%), at de har udviklet sig positivt på parameteret *stærkt netværk i lokalområdet*.

Samtidig svarer 81% af partnerskabsforeningerne, at de på anden vis har afholdt eller deltaget i møder med lokale aktører.

Foreningerne er blevet bedt om at beskrive, hvad mødet/møderne omhandlede, samt hvem der deltog. De deltagende aktører kan inddeles i følgende kategorier:

- Andre lokale foreninger
- Frivilligcentre
- Boligsociale aktører
- Boligselskaber

Møderne har generelt omhandlet drøftelser om samarbejdsmuligheder, planlægning af fælles aktiviteter eller orientering om foreningens aktiviteter. Nogle beskriver møder omhandlede samarbejde om konkrete emner som f.eks. forebyggelse af ungdomskriminalitet, børneopdragelse, medborgerskab, inklusion og sundhed både fysisk og mentalt. Se alle fritekst-besvarelserne i Bilag 1.

Der er til evalueringen foretaget to interviews med medarbejdere fra to forskellige boligsociale indsatser, som har tætte samarbejdsrelationer med partnerskabsforeninger. Én af de interviewede fortæller, at den lokale partnerskabsforening fik støtte af projektet til at afholde en workshop, der handlede om bestyrelsesarbejde med en oplægsholder udefra. Her deltog foreningens bestyrelse naturligvis selv, men der var også indbudt andre lokale foreninger, som kunne have gavn af oplægget. I forbindelse med workshoppen lærte de foreninger at kende, som de ikke kendte i forvejen. Dette er et godt eksempel på, hvordan aktiviteter, som foreningerne har fået inspiration og støtte til at afholde gennem projektet, også kan danne grundlag for nye lokale samarbejder. Den lokale samarbejdspartner siger:

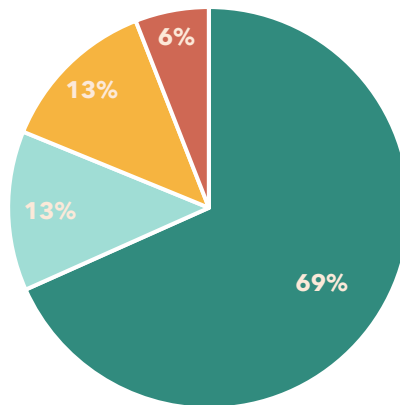

“De har jo fået støtte til at afholde to workshops omkring det at være i bestyrelse, hvor de har haft nogle undervisere udefra, og hvor de faktisk har inviteret bredt i kommunen. Det vil jo sige, at der lige pludselig kommer nogle foreninger hjem til dem, som aldrig ville have været der ellers. (...) at kunne sidde og snakke med en anden forening til den her workshop og lige pludselig finde ud af: Jamen vi skal da have et samarbejde. (...) Der var både nogle, som de godt kendte i forvejen, men der var også andre foreninger, som de ikke ellers havde haft kendskab til. Og omvendt lærte de foreninger jo også [partnerskabsforeningen] at kende, fordi de stod jo for arrangementet og var værter for det.” - Lokal samarbejdspartner

Det er til evalueringen lykkedes at indsamle et lille antal besvarelser på et spørgeskema, som blev indsamlet i forbindelse med det ene Samarbejde på tværs-møde, der er afholdt. Her svarede 5 lokale aktører, som deltog i mødet, på spørgsmålet om, hvorvidt de ønsker at samarbejde med partnerskabsforeningen. Besvarelserne er nærmere afrapporteret i projektets midtvejs-evaluering, men viser overordnet, at flere af de deltagende aktører havde et begrænset kendskab til partnerskabsforeningen i forvejen, og at de alle forventede at opstarte et samarbejde på baggrund af mødet.

Ét af projektets mål er at skabe bedre muligheder for, at partnerskabsforeningerne arbejder ligestillet med andre aktører i deres lokalområde. Spørger man foreningerne, om de oplever, at dette er tilfældet for dem, svarer over to tredjedele (69%), at de “i høj grad” arbejder ligestillet med andre aktører i deres lokalområde. 13% svarer “i nogen grad”, 13% svarer “hverken/eller”, og kun 6% (svarende til én forening) oplever, at de “i mindre grad” arbejder ligestillet med andre aktører. Alliancen er således et netværk af foreninger, som er stærkt forankret i deres lokalområder.

I hvilken grad oplever I, at I arbejder ligestillet med andre aktører i jeres område ift. at styrke aktivt medborgerskab og demokratisk deltagelse? (n=16)

■ I høj grad ■ I nogen grad ■ Hverken/eller ■ I mindre grad ■ Slet ikke ■ Ved ikke

Selvom en stor del af foreningerne oplever, at de arbejder ligestillet med andre, understreger interviewene med foreningerne, at det har krævet et stort arbejde at opnå denne status. De interviewede foreninger, som alle står meget stærkt i deres lokalområde i dag, har i mange år arbejdet målrettet med at skabe samarbejde med andre aktører, herunder kommunen. Én af foreningerne siger:

“Vi har kæmpet rigtig meget i vores kommune for at vise dem, hvem vi er”.
- Forening i Alliancen

Disse foreninger har på mange måder skabt deres lokale position på egen hånd, men flere af dem giver udtryk for, at Alliancen har været den hånd i ryggen, som har givet dem selvtillid til at skabe nye samarbejdsrelationer og dermed stå endnu stærkere. F.eks. fortæller en forperson i én af foreningerne om, hvordan det lokale boligselskab rakte ud til hende for at booke hende til at holde oplæg hos dem. Hun drøftede muligheden med projektsekretariatet, som opfordrede hende til at sige ja og hjalp hende i forberedelsen af oplægget. Hun fortæller selv, at hun ville have sagt nej til oplægget, hvis hun ikke var blevet motiveret og havde muligheden for at sparre med nogen om indholdet og formen. Oplægget førte til en samarbejdsrelation mellem foreningen og boligselskabet.

Selvom nogle minoritetsetniske foreninger ikke oplever, at de er ligestillet med andre lokale aktører, gør det sig gældende for de foreninger, som har fået en stærk lokal position, at der er bud efter dem. Én af partnerskabsforeningerne fortæller, at andre aktører ønsker at samarbejde, fordi de ønsker at nå den målgruppe, som partnerskabsforeningen har adgang til. Under corona hjælp han f.eks. kommunen med at nå den somaliske målgruppe med kommunikation, og han oplever også, at andre foreninger i området gerne vil samarbejde for at inkludere målgruppen i forskellige aktiviteter. På samme vis har han oplevet støtte fra den boligsociale helhedsplan i sit område omkring de medborgerskabskurser, foreningen har afholdt.

Netop adgangen til netværket ser han som et vigtigt bidrag fra de minoritetsetniske foreninger til lokalområderne, og han mener, det er en fordel, at Alliancen kan være med til at organisere de minoritetsetniske foreninger, som har unik adgang til mange forskellige grupper. Han siger:

“På den måde kan vi nå målgruppen med det samme. Vi er en lille forening, men vi har et bredt netværk. Så en gruppe, som man aldrig kunne nå, kan vi nå. Og det vi laver i Alliancen er organisering. Så i Midtjylland har vi nogen. På Sjælland, vi har nogen. Fyn, vi har nogen. Så på den måde er vi organiseret. Og hver en gruppe, hver forening, har nogle kontakter.” - Forening i Alliancen

Forpersonen for foreningen peger således på et potentiale for Alliancen ang. netværk med andre aktører - også i en national skala.

En anden forening ser deres deltagelse i Alliancen som et vigtigt skridt imod at få adgang til samarbejde i endnu flere sammenhænge. Foreningsrepræsentanten oplever, at Diversity Works er med til at agere gatekeeper over for instanser, de som lille forening har svært ved at nå. Hun siger:

“Diversity Works er en dansk forening, som har danske strukturer og danske samarbejdspartnere. Og det er rigtig rart, at man har en indgang gennem Diversity Works. Det savner man mange gange, og man føler, at man er ensom som en lille forening. (...) Vi vil gerne være mere nationale. Jeg vil gerne deltage i flere ting i København, så andre kommuner kan vide, hvem vi er som forening. Så det er rigtig godt, at man har mulighed for at udvikle sig nationalt og ikke bare lokalt gennem Diversity Works.”- Forening i Alliancen

De interviewede boligsociale medarbejdere ser ligeledes partnerskabsforeningerne som vigtige samarbejdspartnere for andre foreninger, der yder et stort bidrag til lokalområdet. De bekræfter samtidig begge, at foreningerne kan være en vigtig indgang til at nå bestemte målgrupper med kommunikation og indsatser.

“Vi har alle sammen en fælles interesse. Vores interesse er, at vi skal være en del i samfundet. Hvordan gør vi det så? Der er også nogle foreninger, som ikke tror på, at det vil lykkes. Men når du ser, at der er nogen, der lykkes, får du håb. Det er rigtig godt. Fantastisk. Så det er det, at man skaber håb hos dem og siger, at det kan lade sig gøre.” – Forening i Alliancen

Målsætninger

Etablering af nationalt videns- og sparringsnetværk

Der er afholdt 6-9 seminarer i det nationale videns- og sparringsnetværk for minoritetsetniske foreninger

15-25 minoritetsetniske foreningers bestyrelse, styringsgrupper eller lign. har løbende deltaget i det nationale videns- og sparringsnetværk for minoritetsetniske foreninger

Deltagerne i det nationale videns- og sparringsnetværk er blevet undervist i at anvende Diversity Works' ni parametre for aktivt medborgerskab og demokratisk deltagelse i forhold til udvikling og implementering af foreningsaktiviteter i eget foreningsregi

30-60 deltagere er trænet som Ambassadører for aktivt medborgerskab og demokratisk deltagelse og har aktivt brugt denne viden og position i deres eget foreningsregi

Der er etableret et stærkt nationalt videns- og sparringsnetværk med partnerskabsforeningerne, der også er aktivt efter projektperiodens ophør, og som sætter aktivt medborgerskab og demokratisk deltagelse blandt minoritetsetniske danskere på den offentlige dagsorden

* Ikke målt

3.5 ETABLERING AF NATIONALT VIDENS- OG SPARRINGSNETVÆRK FOR MINORITETSETNISKE FORENINGER

Den tredje aktivitet i projektet er etableringen af et nationalt videns- og sparringsnetværk for minoritetsetniske foreninger. Netværket er primært opbygget i forbindelse med 10 afholdte netværksmøder rundt omkring i landet, hvor foreningerne har skiftedes til at være værter. Netværksmøderne har dannet rammen omkring dage med fagligt indhold, sparring og netværk foreningerne imellem. Projektet er lykkedes med at skabe et stærkt netværk af engagerede foreninger, som sparrer, inspirerer og samarbejder med hinanden. Det er evaluators vurdering, at der gennem netværket er skabt samarbejdsrelationer, som vil fortsætte uafhængigt af projektet. Det er dog samtidig vurderingen, at der, hvis netværket skal bestå i sin nuværende form, fortsat er behov for en organisatorisk tovholder, som kan stå for organisering og koordinering af netværksmøder.

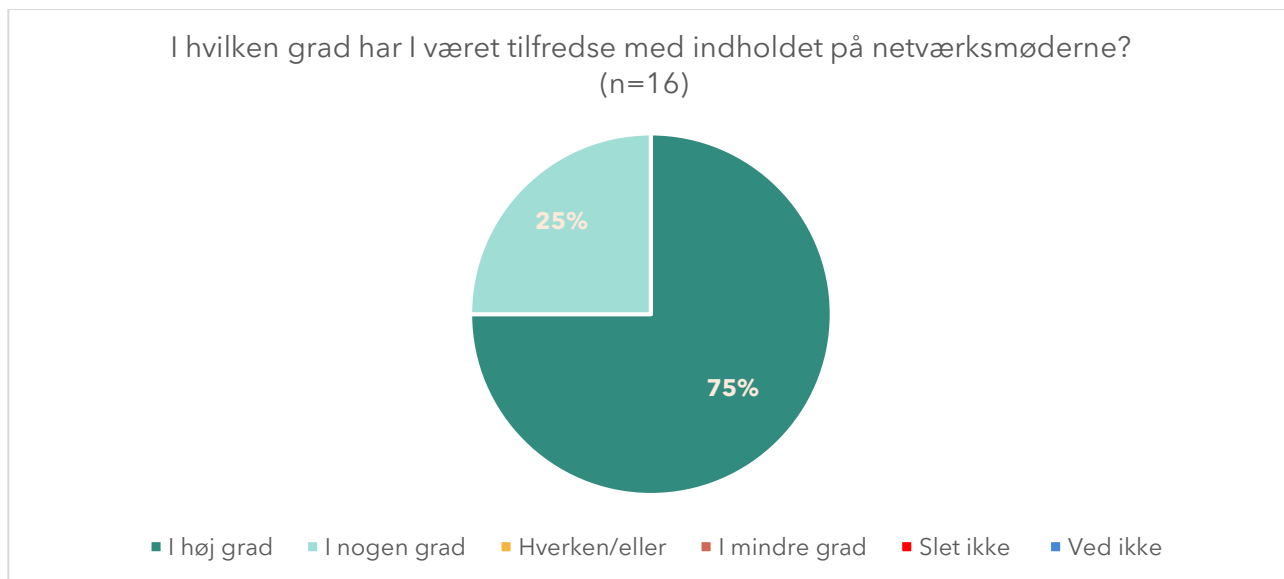
Indholdet og formen på netværksmøderne har løbende forandret og udviklet sig. Det var oprindeligt tanken, at møderne rent fagligt skulle struktureres omkring Diversity Works' 9 parametre for aktivt medborgerskab og demokratisk deltagelse. De 9 parametre er:

- Samfundsforståelse
- Deltagelsesevne
- Samfundserfaring
- Samarbejdsevne
- Demokratisk værdisæt
- Ansvarsbevidsthed
- Kritisk sans
- Medbestemmelse
- Selvbestemmelse

I starten af projektet var netværksmøderne struktureret på forhånd af Diversity Works omkring undervisning i de 9 parametre, men det blev hurtigt tydeligt, at denne form måtte revideres. Det skyldes, at møderne blev for "tunge", når de blev afholdt som undervisning, og partnerskabsforeningerne havde et ønske om at involvere sig mere aktivt og have tid til at sparre med hinanden. F.eks. oplevede man et stort behov blandt foreningerne for at fortælle og høre om egne og andres aktiviteter samt at drøfte konkrete udfordringer, som de aktuelt stod over for. Derfor indførte man bl.a. et oplæg fra værtsforeningen, som her fik mulighed for at fortælle om deres aktiviteter samt at præsentere et "dagens dilemma" om en konkret udfordring i foreningsarbejdet. Her skulle de andre foreninger byde ind og komme med bud på løsninger.

I stedet for at arbejde med de 9 parametre i en undervisningsform, har mødernes workshops og oplæg berørt parametrene, ligesom partnerskabsforeningerne løbende har arbejdet med at udvikle aktiviteter og sparre omkring udfordringer, der relaterer sig til parametrene. Det er derfor evaluators vurdering, at projektet er nået i mål med at inddrage parametrene som en del af Alliancens DNA.

Indholdet på netværksmøderne er løbende blevet tilpasset de forskellige ønsker fra foreningerne. Nogle foreninger sætter meget pris på, at der er god tid til at høre og fortælle om aktiviteter, mens andre gerne vil diskutere mere konkrete emner eller have oplæg udefra. De forskelligrettede ønsker kan være vanskelige at balancere, men projektet er alligevel lykkedes med at skabe indhold på netværksmøderne, som har gjort størstedelen af foreningerne tilfredse. Således svarer alle foreninger i spørgeskemaet, at de enten "i høj grad" (75%) eller "i nogen grad" (25%) har været tilfredse med indholdet.

Foreningerne har desuden haft mulighed for at svare på, hvilket indhold de gerne ville have haft mere af ved netværksmøderne. Svarene kan inddeles i følgende kategorier (alle besvarelser kan findes i Bilag 1):

- Mere tid til at høre mere om foreningerne og lære hinanden at kende
- Mere viden om at søge fonde og puljer
- At bruge Alliancen til at lave politisk arbejde

Valget om at løse formen på netværksmøderne og i højere grad bringe foreningerne i spil med deres behov har vist sig at være gavnligt for både det faglige og sociale sammenhold imellem foreningerne. Det tager tid at bygge et netværk op, og foreningerne har skulle lære hinanden at kende. Fordi foreningerne har haft mulighed for dette samt at sparre om konkrete udfordringer, dele idéer og inspirere hinanden, er der ved projektets afslutning et stærkt netværk, som oplever et stort ejerskab omkring Alliancen, og som samarbejder og vidensdeler med hinanden om udvikling af aktiviteter for deres medlemmer og lokalområder.

Et stykke tid inde i projektperioden sætter en repræsentant fra én af foreningerne ord på det skift, der er sket ved netværksmøderne. Hun glæder sig til også selv at byde ind og synes, det "tager en god drejning":

"I starten var det meget Diversity Works, som lavede programmet. Men vi har snakket om, at vi også skal tage ejerskab, for det er jo Alliancen. Det er os alle sammen i Alliancen. Det er ikke kun nogen, der ejer den, det er alle. Og vi startede med, at det var [navn på forening] der lavede et oplæg. Og det er jo faktisk megafedt, fordi så delte vi noget med hinanden, og vi begynder at have lidt mere indflydelse. Det synes jeg er megafedt. Der skal måske laves et oplæg omkring, hvordan man får flere frivillige unge. Det er vi meget gode til. Så jeg synes, at det er fedt, at vi også skal mere på banen. Jeg synes, at det tager en god drejning, i hvert fald." - Forening i Alliancen

Netværksmøderne beskrives af de interviewede foreninger som en aktivitet, hvor en stor del af deres udbytte af Alliancen finder sted. Særligt fremhæver de den inspiration, vidensdeling og sparring, de får, når de taler med andre foreninger. Dette viser sig også ved, at aktiviteter spredt sig blandt foreningerne. F.eks. har én forening afholdt et medborgerskabskursus, som flere af de andre foreninger siden har afholdt i en lignende form tilpasset deres lokale kontekster.

Én af de interviewede foreninger siger om deres udbytte af netværksmøderne:

"Det er for det første, at vi kan inspirere hinanden. Det er nummer et. Men nummer to er, at vi kan se, at nogle andre foreninger lykkes med at lave nogle aktiviteter, som jeg aldrig kunne drømme om, og så får jeg instruktioner med det samme." - Forening i Alliancen

En anden forening fortæller om, hvordan de oplever både at kunne give og få viden i Alliancen:

"På den måde kan vi bruge den viden, vi har fået, og give til Alliancen. Så det er gensidigt. Vi bliver klogere af dem, og de giver os nogle redskaber. Men vi kan også dele vores tanker og idéer med dem." - Forening i Alliancen

De tre interviewede foreninger lægger også vægt på, at det er rart at kunne dele deres udfordringer med nogen. De oplever, at de støder på særlige udfordringer som minoritetsetniske foreninger, og at det kan være motiverende at møde andre i samme situation. Det drejer sig bl.a. om at overkomme barrierer som manglende forståelse for fondsansøgning og status som forening i lokalområdet. En forening siger:

“Når en forening med anden etnisk baggrund starter op, så er der altid mange udfordringer. Udfordringerne kan være sproglige, at man ikke forstår systemet, hvordan man kan få flere frivillige, men også hvordan man kan få økonomi.” - Forening i Alliancen

To andre foreninger siger hhv.:

“Vi er blevet meget klogere på andre foreninger og andre strukturer. Man snakker med nogle andre, som er i den samme situation som en selv. Man kan spejle sig lidt i hinanden. De kommer også fra en forening, hvor der er rigtig mange anden etniske, hvor vi har de samme problemer. Så det er megafedt at se. At snakke med dem om det og høre deres idéer og tanker og blive inspireret. Ja, og så bare blive klogere, fordi alle har en ting, som de er megagode til, så vi hører: “Hvordan kan det være, I gør det så godt?” Og “hvad gør I?” - Forening i Alliancen

“Når vi mødes til netværksmøde. Jeg kan godt lide det, fordi det giver støtte, at man ser andre foreninger. Selvfølgelig er man helt forskellige. Det er rigtig rart, at man mødes med andre foreninger, hvor man kan inspirere hinanden og se, hvordan de skaber succeshistorier, og hvordan man kan omgås projekter, der ikke virker også.” - Forening i Alliancen

Selvom foreningerne på flere måder ligner hinanden og oplever nogle af de samme udfordringer, er der også betydelige forskelligheder til stede i netværket. Det drejer sig bl.a. om foreningernes vidensniveau ang. bestyrelsesarbejde. Dette afhænger dels af, hvor længe og hvordan foreningerne har arbejdet med emnet i forvejen, og dels hvor længe de har været en del af Alliancen. Foreningernes forskelligheder har i nogle sammenhænge skabt udfordringer ift. planlægning og eksekvering af netværksmøderne. Hvor nogle partnerskabsforeninger har bestyrelser med stærke kompetencer og erfaring med bestyrelsesarbejde, projektansøgning og frivilligledelse, er andre foreninger et andet sted i deres udvikling. Den forskellighed giver naturligvis også forskellige ønsker og behov ift. netværksmøderne. Nogle af de stærkere foreninger har derfor oplevet frustration over ikke at komme i dybden med diskussioner, og det er evaluators indtryk fra de observerede netværksmøder, at foreningernes forskellige præmisser for at indgå diskussioner om relevante emner kan være en udfordring.

Undervejs i projektperioden har nogle partnerskabsforeninger udtrykt ønske om, at man holdt en pause med at invitere nye foreninger ind i Alliancen. Dette skyldes, at det tager tid og ressourcer at lære en ny forening at kende, og det bremser den dynamik og de samtaler, som findes i den eksisterende gruppe. Man bør derfor overveje for fremtiden, med hvilket tempo man inviterer nye

foreninger ind for at beskytte dynamikken i gruppen. Det er ligeledes erfaringen i projektet, at der er en grænse for, hvor mange foreninger et netværk i den nuværende form kan bære, fordi den gode sparring også kommer af et godt kendskab til hinanden:

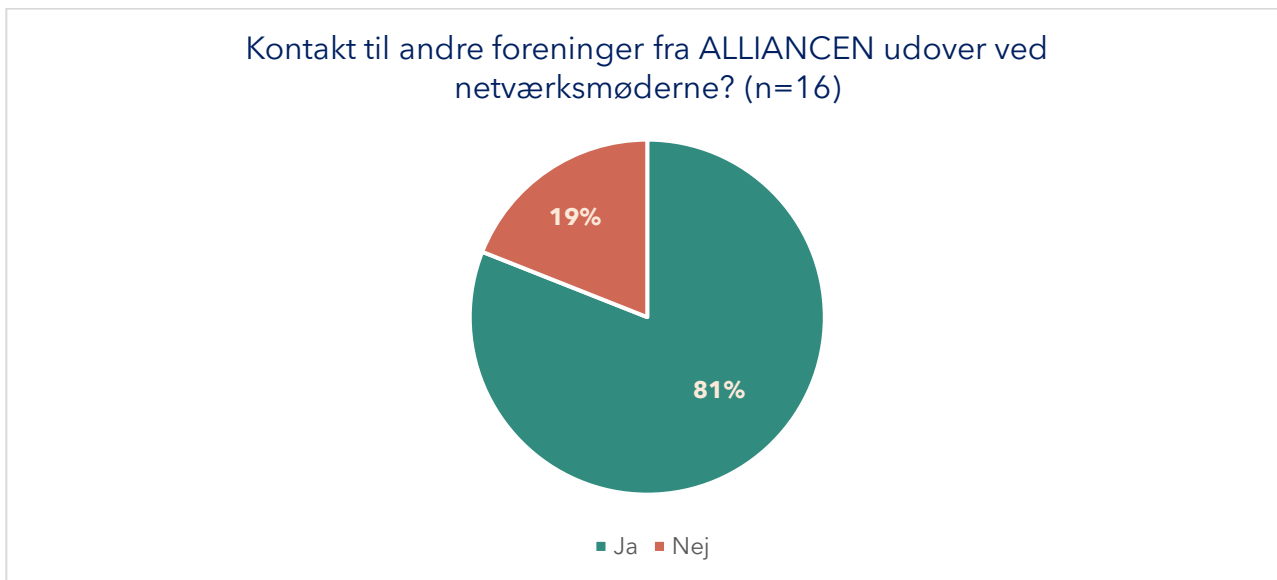
”Jo bedre de kender hinanden, og jo mere de ligesom forstår hinandens foreninger, jo mere er de også på at udvikle sammen.” – Projektleder

Ønsker man at udvide netværket betydeligt, kan det derfor være fordelagtigt at arbejde mere med regionale undergrupper eller lignende mindre grupper.

3.5.1 SAMARBEJDE UDEN FOR NETVÆRKSMØDERNE

Som tidligere beskrevet, oplever $\frac{3}{4}$ af foreningerne, at de i deres tid i Alliancen har fået et større netværk af foreninger i hele landet. Både fritekst-besvarelser og interviews med foreninger afspejler, at netop netværket med de andre foreninger i Alliancen er et væsentligt udbytte for dem. Mange af foreningerne har skabt relationer og samarbejdet med hinanden, og nedenstående figur viser, at hele 81% af foreningerne har haft kontakt med andre foreninger i Alliancen udover ved netværksmøderne.

I fritekst-feltet er foreningerne blevet bedt om at beskrive, hvad denne kontakt gik ud på. Svarene kan opsummeres med følgende kategorier:

- Deltagelse af andre foreningers aktiviteter
- Erfarings- og idéudveksling ift. konkrete aktiviteter eller emner
- Afholdelse eller planlægning af fælles aktiviteter

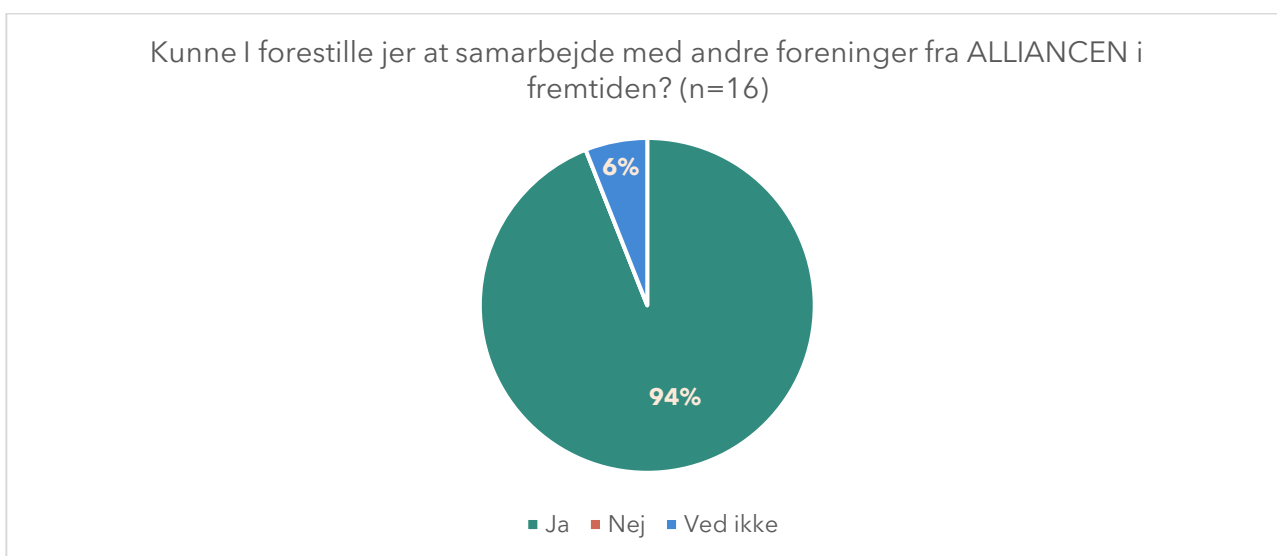
På et netværksmøde arbejdede foreningerne med, hvordan de særligt kan samarbejde med foreninger i deres egen region, og dette har kastet flere konkrete samarbejdsrelationer af sig. Også de interviewede foreninger har haft kontakt med andre foreninger i Alliancen – særligt de foreninger, som ligger geografisk tæt på. Én af de interviewede foreninger siger:

”Hvis jeg ikke var en del af Alliancen, havde jeg aldrig fået sådan et stort netværk, som jeg har nu. Jeg har mødt så mange forskellige foreninger, der laver så mange forskellige aktiviteter. Vi er forskellige på nogle punkter, fordi vi gør tingene på en forskellig måde. Det der med at høre, hvordan de arbejder i deres forening, er bare en kæmpe inspiration. Det har givet et nyt netværk, som vi kan invitere, eller omvendt kan vi blive inviteret af dem.” – Forening i Alliancen

En anden forening fortæller, at de har inviteret forpersonen for én af de andre foreninger til at komme og holde oplæg hos dem om et emne, hun ved meget om. På den måde gør foreningerne brug af hinandens ressourcer med regionale samarbejder. Der har desuden været drøftelser i netværket omkring, hvordan man kan arbejde med større, nationale projekter i Alliancen. Dette er stadig et potentiale, som har til gode at blive foldet ud og arbejdet videre med. For nogle foreninger er det en ambition at arbejde i en større skala, mens andre foreninger har nok i det foreningsarbejde, de laver lokalt.

Samarbejdet mellem foreningerne fylder meget i samtalerne i Alliancen, og til spørgsmålet om, hvorvidt de kunne forestille sig at samarbejde med andre partnerskabsforeninger i fremtiden, svarer hele 94% "ja". Dette resultat viser, at der er et godt fundament for samarbejdsrelationer, som vil eksistere uafhængigt af projektet.

Ovenstående fund viser, at foreningerne sætter stor pris på samarbejde og sparring med andre foreninger, og dette bakkes op af besvarelserne på spørgsmålet om, i hvilken grad det er vigtigt for dem at være en del af et fællesskab med andre foreninger. Her svarer 81% af foreningerne, at dette er vigtigt for dem "i høj grad", mens det for de resterende er vigtigt "i nogen grad".

